

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 158 — P. K. O. Katowice. 304540

ZA OGŁOSZENIA

płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 81

Katowice, czwartek 7-go kwietnia 1932 r.

Rok 31

Rząd a przemysł.

Bezstronny obserwator wypadków rozgrywających się na Śląsku w zakresie rozpaczliwych zmagani robotników o pracę z jednej strony oraz bezwzględnych a często prowokacyjnych wprost zamykań warsztatów pracy i bezlitosnego pozbawiania chleba tysięcy robotników przez pracodawców z drugiej strony — mimowoli dopatrywać się n. usiał — jakiejś niesamowitej zmywy przemysłowców, dążących do obrócenia kipiącego życia i pracy Śląska w jedno wielkie cmentarzysko.

Są i tacy, którzy bez ogródek twierdzą, że przemysłowcy śląscy idą na pasku interesów Berlina i tak tańczą, jak im nad Sprewą zagrają. Gazety polskie wiele pisały już na ten temat i nierazło cennych tajemnic „baronów węglowych” — wywleczono na światło dzienne. Grabarze przemysłu śląskiego nie przejmowali się zbytnio powszechnym oburzeniem na ich nieuczynne praktyki, a ośmielili bezkarnością, pozwalali sobie na coraz to inne prowokacje w stosunku do robotnika. Miarka jednakowoż przebrała się...

Z pewnego źródła dowiadujemy się, że ministerstwo przemysłu i handlu obradowało już ostatecznie projekt niezmiernie doniosłego rozporządzenia z mocą ustawy, upoważniającego rząd do regulowania produkcji i obrotu węglem.

Wiadomość o przygotowaniu tego projektu wywarła w sferach przemysłowców węglowych wielkie wrażenie. Powszechne jest mniemanie, że po ogłoszeniu tego rozporządzenia — a ma to nastąpić w czasie najkrótszym — polityka państwowa względem przemysłu i handlu węglowego wejdzie na nowe tory.

Dotychczasowa bowiem ustawa z r. 1929, obowiązująca w tej dziedzinie, w świetle ostatnich doświadczeń okazała się zbyt ciasna. W rozporządzeniu obecnym rząd zyska poważny instrument, którego celowe użycie może dać stobniowo olbrzymie następstwa.

Co bowiem nowego wprowadza rozporządzenie? Oto minister przemysłu i handlu zyska w nim upoważnienie do sprawowania kontroli nad wydobyciem i zbytem węgla, i to zarówno w wywozie zagranicę jak i na rynku krajowym.

Rozporządzenie daje ministrowi prawo tworzenia przymusowych zrzeszeń właścicieli kopalń węgla wyznaczania składów członkowskich dla tych zrzeszeń i innych opłat, jakie uzna za stosowne dla regulowania obrotu węglem. Dalej — upoważnia ministra do regulowania dostaw węgla dla ludności oraz poszczególnych ośrodków przemysłowych kraju. Minister będzie mógł ustanawiać kontyngenty dla poszczególnych kopalń, co więcej, będzie miał prawo normowania wywozu z kopalń, ustanawiając jego kolejność.

Za przekroczenie zarządzeń, wyda-

W Londynie krystalizuje się blok państw naddunajskich.

Paryż. Jakkolwiek nie wyszedł jeszcze urzędowy komunikat o przebiegu rozmów między premierem Tardieu a premierem Mac Donaldem w Londynie, tem niemniej jednak można skonkretyzować najważniejsze punkty, nad którymi dyskutowano, a które doprowadziły do uzgodnienia zapatrywań francuskich i angielskich. Brzmienie tych punktów jest następujące:

Współpraca naddunajska obejmuje 5 państw, t. j. Jugosławie, Rumunię, Austrię, Węgry i Czechosłowację. Bułgaria, wobec sprzeciwu Francji, nie będzie dopuszczona.

Co do tak zw. „państw trzecich”, korystających z klauzuli najwyższego uprzywilejowania, to prawa ich mają być zastrzeżone, ale państwa te nie będą mogły rościć sobie żadnych pretensyj, z tytułu współpracy gospodarczej z państwami naddunajskimi.

Austrii i Węgrom wobec niezwykle ciężkiego położenia finansowego tych

moocarstw ma być natychmiast udzielony kredyt krótkoterminowy, w którym wezmą udział cztery moocarstwa, t. j. Anglia, Francja, Włochy i Rzesza Niemiecka.

Dla stabilizacji stosunków gospodarczych w państwach naddunajskich będzie przeprowadzona konwersja wszystkich długów, zaciągniętych wobec zagranicy, przyczem terminy rat płatniczych i wysokości kwot, będą przystosowane do ich zdolności płatniczych. Nad państwami naddunajskimi będzie czuwała kontrola finansowa i budżetowa.

Punktem, który nie figuruje w żadnym komunikacie, lecz który stworzył największe trudności, było zagadnienie systemu monetarnego w państwach naddunajskich. Mac Donald żądał, by wszystkie 5 państw, wchodzące w skład federacji, zerwały ze złotem pokryciem. Tardieu nie chciał się zgodzić na tego

rodzaju projekt, wobec czego spór pozostał nierozstrzygnięty.

Polska a federacja naddunajska.

Londyn. Prasa angielska zajmuje się w dalszym ciągu wystąpieniem Polski w sprawie federacji naddunajskiej. „Daily Mail” zaznacza, że akcję przedsięwziął ambasador Skirmunt w Londynie, który odwiedził Foreign Office i zgłosił oficjalny akces.

Interesy gospodarcze polskie są tak poważne w państwach naddunajskich, że ewentualne rozszerzenie ulg celnych poza obręb granic federacji, winno obciążać także i Polskę. „Daily Telegraph” podkreśla, że Polska i Szwajcaria, posiadające rozległe interesy w państwach naddunajskimi, czują się upoważnione wszcząć zabiegi o dopuszczenie do konferencji czterech moocarstw. Według „Daily Mail” demarche Polski oznacza, że o ile projekt naddunajski miałby obciążać Niemcy i Włochy, wówczas Polska zgłosi swe pretensje do analogicznych praw i korzyści, jakie będą przysługiwały Włochom i Rzeszy Niemieckiej.

Kreuger padł ofiarą własnych oszustw.

Berlin. Opublikowane ubiegłej nocy sprawozdanie angielskich rewizorów, którzy badali stan interesów firmy Kreuger i Toll, wzbudziło niebysową konsternację. Okazało się, że ostatnie bilanse Kreugera były fałszowane i że fałszerstwa te — fakt ten wzbudził właśnie największą sensację — dokonywane były na wyraźne, osobiste polecenie króla zapalczanego, Niemniej, jak 40 milionów marek znikło bez śladu z książek i próżny okazuje się trud stwierdzenia, jaką drogą sumy te się potoczyły.

Tymczasem sprawozdanie rewizorów stawia samobójstwo „najbogatszego człowieka w Europie” w zupełnie innym świetle. Kreuger zdawać sobie musiał sprawę, że prędzej, czy później fałszerstwa w jego przedsiębiorstwie muszą wyjść na jaw, o ile nie nastąpi nagle zmiana konjunktury. Gdy nadzieje za-

wiodły, wybrał śmierć przed ujawnieniem jego oszustw.

Szczególną sensację wzbudził fakt, że zysk koncernu Kreugera za rok 1930, który z powodu swej zawrotnej wysokości niegdyś wzbudził zdumienie całego świata, wykazany został przez wstawienie do bilansu fikcyjnych pozycji.

Wrażenie tych rewelacji w Sztokholmie jest przygnębiające. Przedsiębiorstwo Kreugera tworzyło część dumy narodowej Szwecji. Nikt nie jest w stanie oswoić się z myślą, że powszechnie poważany Kreuger, uważany za gospodarza herosa kraju, popelniał oszustwa, za które ustawa przewiduje kary więzienia. Sytuacja koncernu jest w tej chwili taka, że właściciele akcji i obligacji towarzystwa wogóle nie mogą cokolwiek oczekiwać.

nych na podstawie tego rozporządzenia, grozi kara do wysokości 30 tys. złotych lub 3 miesięcy bezwzględnego więzienia, bądź też obie te kary razem. Za przekroczenie zarządzeń wydanych w sprawach wywozu zagranicę, bądź przywozu do Polski węgla, rozporządzenie ustala karę bądź 10 zł. od tony nielegalnie wywiezionej lub przywiezionej, bądź 3 miesiące bezwzględnego więzienia albo obie te kary razem.

Jak z tego wynika, rozporządzenie ma charakter ramowy. W jego granicach rząd będzie mógł podjąć daleko idącą ingerencję w gospodarkę kopalń, podobnie jak zyska moc prawną przymusowego uregulowania obrotu węglem.

Ingerencja ta jest dziś szczególnie potrzebna. Położenie gospodarcze wymaga rychłego zorganizowania ogólnokrajowej konwencji eksportowej węgla i utworzenia eksportowego funduszu wyrównawczego.

Fundusz ten, który miał być przez przemysłowców utworzony dobrowolnie, natychmiast po ostatniej obniżce płac górniczych, do dziś dnia jest z ich strony czerzą obietnicą. Rząd, nie czekając dłużej, fundusz ten chce utworzyć przymusowo.

W ten sposób, Polska zdobędzie poważną broń, w dalszej walce o węglowe rynki północne.

Nie mniejsze znaczenie ma uprawnienie do regulowania obrotu na rynku wewnętrznym. Przenysł węglowy jest bowiem kluczowym przemysłem dla wielu gałęzi przemysłu i od polityki cen węgla zależą w znacznej mierze koszty produkcji i w innych dziedzinach wytwórczości.

Rząd i policja więźniami tłumów.

Nowy Jork. W stolicy Nowej Funlandji St. Johns, wybuchły wczoraj wielkie rozruchy, skierowane przeciwko rządowi. Po południu zebrało się około 15.000 ludzi, którzy ruszyli pod parlament. Wysłano delegację do rządu. Gdy rząd zwlekał z przyjęciem delegacji, zebrany przed gmachem tłum przypuścił szturm do parlamentu. — Rząd ukrył się w zakamarkach gmachu parlamentu, policja musiała ustąpić przed podnieconym tłumem. Wśród okrzyków: „Do dymisji, do dymisji!” i „Utopić premiera w porcie” tłum szukał Squiresa. Premierowi jednak udało się uciec z parlamentu w przebraniu duchownego. Późnym wieczorem tłum opuścił gmach. Wszystkie drzwi i okna parterowe zabarykadowano. We wnętrzu gmachu została uwięziona policja i wszyscy członkowie rządu. Około 4.000 ludzi obozowało przez całą noc pod gmachem parlamentu. Aby zmusić ministrów do opuszczenia parlamentu usiłowano podpalić gmach, jednak rozważniejsze elementy przeszkodziły temu. Demonstranci zdobyli również państwowe składy alkoholu.

Śmiercią okupią zamach na dyplomatę niemieckiego.

Moskwa. Wczoraj o świcie, po krótkiej naradzie sąd wydał wyrok na sprawców zamachu na radcę ambasady niemieckiej w Moskwie, von Twardowsky'ego. Juda Sztern i Sergiusz Wasiljew zostali skazani na karę śmierci przez rozstrzelanie. Zgodnie z prawami sowieckimi, nie przysługuje im prawo apelacji do wyższej instancji.

Ogłoszenie wyroku zaskoczyło Moskwę, gdyż oficjalne komunikaty zapowiadały, że proces potrwa jeszcze 7 do 10 dni. Należy przypuszczać, że rząd sowiecki ze względu na politycznych przyspieszył całą procedurę sądową. Na uwagę zasługuje szczegół, że sędziowie naradzali się zaledwie kilka minut, a sentencje wyroku zakomunikowano natychmiast telegraficznie wszystkim dziennikom sowieckim.

Rosną falangi bezrobotnych.

Katowice. W dniu wczorajszym wojewoda śląski dr. Grażyński przyjął delegację zw. metalowców w osobach sekretarza Bajdura, radców zakładowych huty „Hugona“ Piątka, Zogałę, Wywiola, Hajoka oraz radcę Mojzla z huty „Falvy“. Wojewoda oświadczył delegacji, że w tym tygodniu przyjedzie specjalna komisja ekspertowa, w skład której wchodzi przedstawiciele min. pracy i opieki społecznej, oraz przemysłu i handlu, która na miejscu zapozna się z sytuacją. Ponadto p. wojewoda czyni usilne starania w rządzie, aby huty „Falva“ i „Hugona“ otrzymały większą ilość zamówień.

Następnie p. wojewoda przyjął delegację związku górników z sekr. Dereczykiem na czele, w sprawie redukcji robotników na kopalniach „Wolfgang-Wawel“ oraz „Pokój“. Poruszono również sprawę kopalni „Blücher“, która ma ulec zamknięciu w dniu 15 bm. Starania p. wojewody i tu idą w tym kierunku, aby uchronić kopalnię przed zamknięciem. Kop. „Blücher“ do dnia 13 br. będzie normalnie pracowała, zaś po 15 odbędą się rokowania. (l)

Obuch redukcyjny uderzył w kopalnię „Wujek“ i „Maks“.

Katowice. U zastępcy komisarza demobilizacyjnego inż. Seroki odbyła się wczoraj konferencja w sprawie redukcji

800 robotników: z kop. „Wujek“ 400, i „Maks“ w Michałkowicach również 400. Komisarz demob. po wywodach obu zainteresowanych stron wydał zezwolenie na zredukowanie z kopalni „Wujek“ 300 robotników a z kopalni „Maks“ 310. (l)

Upór przemysłowców.

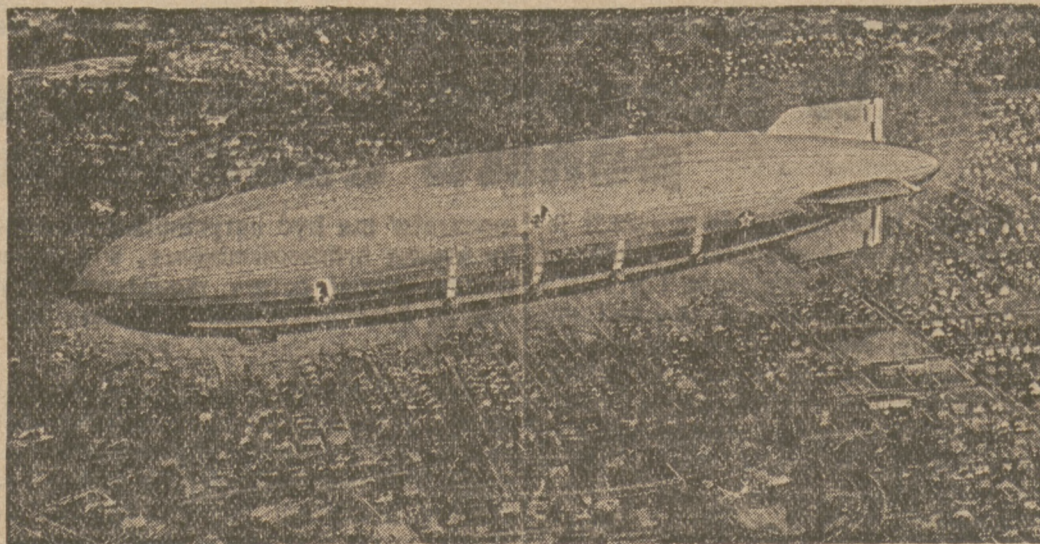
Katowice. U komisarza demob. inż. Maskego odbyła się 6 bm. konferencja między pracodawcami a przedstawicielami w sprawie wywieszenia obwieszczeń po wszystkich hutach metalu, w których pracodawcy zapowiadają 12-procentową obniżkę. Mimo przekonywujących argumentów przedstawiciele związków zawodowych, przemysłowcy z u-

porem obstawali przy swem żądaniu i obwieszczeń pod żadnym warunkiem nie chcą usunąć.

U główn. inspektora pracy inż. Klotta.

Katowice. W ubiegły wtorek główny inspektor pracy inż. Klott przyjął gen. sekretarza związku metalowców w sprawie zamknięcia hut „Hugona“ i „Falvy“. Po dłuższej rozmowie główny inspektor oświadczył, że sprawę zamknięcia powyższych hut sam zbada i poczyni starania, aby uchronić je przed unieruchomieniem. Następnie gen. sekretarz złożył energiczny protest przeciwko prowokacyjnemu obwieszczeniom w hutach metalu. (l)

„Na odpoczynek“.

„Akron“, sterowiec amerykański, zbudowany niedawno i pod względem swych rozmiarów uchodzący za największy na świecie — uległ niedawno w czasie lotu, wskutek silnej burzy, poważnemu uszkodzeniu tak, że będzie musiał na dłuższy czas pójść „na odpoczynek“ celem podreperowania swego „zdrowia“.

1000 osób wpadło w nastawione sieci Kwinty.

Warszawa. W mieszkaniu adw. Tokarskiego odbyło się zebranie poszkodowanych przez bankiera Kwinto. Jak ustalono w chwili obecnej liczba poszkodowanych sięga tysiąca. Na zebranie przybędzie, oczywiście, jednak część tylko ofiar. Na zebraniu zostanie ustalona suma nagród, jaką postanowili wyznaczyć poszkodowani za ujawnienie ukrytych przez bankiera pieniędzy. Poszkodowani zamierzają odfiarować 10 procent za ujawnienie skradzionych pieniędzy.

Uszli cało z płonącego samolotu.

Wiedeń. Nad Wiedniem zdarzyła się wczoraj niezwykła katastrofa. Samolot przelatujący z Berlina przez Pragę Czeska z nieustalonej przyczyny zapalił się w powietrzu i ogarnięty płomieniami, spadł ciężko na lotnisko w Aspern. Dzięki bohaterkiej postawie funkcjonariuszów lotniska, którzy z narażeniem życia przystąpili do akcji ratunkowej, z płonącego samolotu udało się wyciągnąć czterech żywych pasażerów i pilota. Uratowano też część pocztu. Samolot spłonął.

Ostatnia kronika.

Otwarcie giełdy zbożowo-towarowej w Katowicach.

Katowice. Wczoraj odbyło się posiedzenie komitetu organizacyjnego giełdy zbożowo-towarowej w Katowicach, na którym postanowiono otworzyć giełdę w drugiej połowie kwietnia br. Prezesem Rady giełdowej wybrano p. Albinowskiego, zastępcami p. p. Weichmana, Stwiertnię i Medlewskiego. Lokal dla giełdy przy ul. Wojewódzkiej nr. 23 ofiarowało Województwo.

Kursy dla urzędników komunalnych.

Katowice. Śląski Urząd Wojewódzki donosi, że wpisy kandydatów na kursy dokształcające dla urzędników komunalnych odbędą się dnia 11 kwietnia rb. od godz. 16—18 w gmachu gimnazjum matematyczno-przyrodniczego w Katowicach, ul. Jagiellońska. (t)

Koszta utrzymania nieznacznie obniżyły się.

Katowice. Komisja parytetyczna do regulowania wskaźnika drożyznianego ustaliła na swem wczorajszym posiedzeniu, że ogólne koszty utrzymania rodziny pracowniczej w Wojew. Śl. obniżyły się w m-cu marcu br. w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,55%.

Kara za rozpowszechnianie komunistycznej biblioty.

Tarn. Góry Dnia 5 bm. odbyła się przed wydziałem karnym sądu okr. w T. Górach rozprawa przeciw Łokciowi i tow. z Wielk. Piekar, oskarżonym o przynależność do komun. partii Polski oraz o rozpowszechnianie ulotek treści podburzającej. Na ławie oskarżonych zasiadło 10 młodocianych komunistów. Jako świadków przesłuchano 37 osób. W toku rozprawy oskarżonym nie zdołano udowodnić przynależności do partii komunistycznej i zasądzono ich jedynie za kolportaż nielegalnych druków od 5 do 2 tygodni każdego.

W związku z tą rozprawą władze zostały zawiadomione, że w czasie rozprawy ma być na sali sądowej czy też w gmachu urzędzona demonstracja. Dzięki zaostrzonej obserwacji policyjnej zatrzymano o godz. 20,30 przed gmachem sądu Henryka Martelika z Roździeń, przy którym podczas rewizji osobistej znaleziono 3 maboje górnicze. Śledztwo w tej sprawie w toku. Zachodzi podejrzenie, że Martelik stał w ścisłym kontakcie z innymi komunistami. (t)

Wpisy szkolne do szkół powszechnych w Województwie Śląskiem odbędą się w dniach 16, 19, 20, 21, 22 i 23 kwietnia b. r.

Książę i żebrak

POWIEŚĆ.

43) (Ciąg dalszy).

— Fu - Fu pierwszy, król cieląt na księżycu! — zawołał kotlarz.

Wniosek podobał się ogólnie, wszyscy wołali:

— Niech nam żyje długo Fu - Fu pierwszy, król cieląt na księżycu!

Śmiano się świstano, sykano, niektórzy krzyczeli:

— Wsadźcie mu koronę na głowę! Gdzież jego berło? Gdzie książęce szaty!

I zanim nieszczęśliwa ofiara mogła spróbować bronić się, już go uwieńczono cynową miską, owinięto podartą kołdrą, kotlarskie żelazko do lutowania wcisnięto do ręki jako berło i podniesiono chłopca na próżną beczkę, która miała tron przedstawiać. Wszyscy, to kolano przed nim uginali, to szydercze wydawali okrzyki, niektórzy próśby do niego zanosili.

— Bądź nam łaskawym, najjaśniejszy panie!

— Bądź miłościw twoim niewolnikom i podeptaj ich twą królewską nogą!

— Uciesz i ogrzej nas twymi najjaśniejszymi promieniami, o jasne słońce władzy!

— Racz pluć na nas, Sire, aby nasze dzieci i wnuki usłyszały, jak się do nas zbliżałeś, i pyszniły się względami (wymy dla nas!

Przewyższył wszystkich zabawnym dla nich pomysłem dowcipny kotlarz. Zgiął kolano przed królem, udając, że go w nogę chce pocałować. Odrzucił go niechętnie rozdrażniony chłopiec, a on zwrócił się do otaczających i prosił o jakąś szmatkę, którąby zakrył miejsce uczczone dotknięciem ręki królewskiej: gdyż on chce się pokazywać odtąd za pieniądze i tym sposobem przyjąć do majątku. Wypowiedział to w tak komiyczny sposób, że cała czereda przyklasnęła mu z uciechą.

Oczy małego króla napełniły się łzami gniewu i boleści; pomyślał w duszy:

— Gdybym ich był najciężej obraził, nie mogliby już być dla mnie okrutniejszymi. Chciałem im dobrodziejstwo wyświadczyć, a oni tak mi się odplacają.

Książę wśród włóczęgów.

Skoro dzień zaświtał czereda włóczęgów wyruszyła w dalszą drogę. Nie-

bo było zachmurzone, powietrze wiotczne, na drodze błoto. W ponurem milczeniu szli towarzysze dalej, wesołość nocna zupełnie zniknęła. Każdy posępny był i zły, wszyscy czuli swoją nędzę.

Raufbold polecił mniemanego Jakóba opiece Hugona. Nakazał Johnowi Kantemu, aby chłopca zostawił w spokoju, a Hugona upomniął, żeby się z nim źle nie obchodził.

Z postępem dnia ociepliło się nieco, chmury się rozsunęły, wędrowcy mniej ziębnąc już, wracali do swobodniejszego usposobienia. To śpiewali to wyszydiali dokuczliwie ludzi spotykanych na gościńcu. Okazywali, że umieją cenić życie i jego przyjemności. Największą to dla nich było uciechą, iż widoczny wzbudzały przestrasz, każdy ustępował im z drogi, nie odpowiadając na zaczepki i obelgi. Przechodząc koło mieszkań, ścigali bieliznę rozwieszoną na płotach i parkanach w oczach właścicieli; ci w milczeniu to znosili, radzi, zdaje się, że i parkanów czereda nie zabierała.

Wędrowano, nie zatrzymując się; o południu odpoczywano za płotami jakiejś dużej wsi. Godzinę miał trwać spoczynek, a tymczasem wielu z towarzyszy udało się różnemi stronami do wsi, aby

stosownie do swego zawodu, coś „zrobić“. Jakób musiał iść z Hugonem. Dłuższa chwila upłynęła, zachodził tu i owdzie, a Hugon nie mógł żadnego „interesu“ zrobić, bo nie było sposobności. Nareszcie rzekł:

— Nic tu nie widzę, coby ukraść warto, nędzna wioska! Trzeba chyba żebrać nam obydwom.

— Nam? Ty możesz wykonywać twoje rzemiosło, dla ciebie stosowne. Ja żebrać przecież nie będę.

— Ty nie chcesz żebrać? — zawołał Hugon zdziwiony. — Proszę cię odkąd zostałeś tak notliwym?

— Nie rozumiem wcale twego pytania?

— Nie rozumiesz? Czyż nie żebrałeś całe twoje życie po ulicach Londynu?

— Ja? Czyś zwarjował?

— Nie obrażaj mnie, to się na mnie zdało. Twój ojciec utrzymuje, że zawsze żebrałeś. Chybaby on skłamał. Czyż ty się poważasz kłamstwo mu zarzucić? — rzekł Hugon szyderczo.

— Czy mówisz o tym człowieku, który się moim ojcem głosi? Tak, on kłamie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Indje największą skarbnicą złota na świecie.

Gdzie i jak przechowują złoto w Indjach?

Do szczęśliwego pokonania trudności płatniczych i walutowych Anglii przyczyniły się w ostatnim okresie Indje, z których popłynęła istna rzeka złota do Londynu.

Indje słynęły zawsze, jako największy konsument i odbiorca metali szlachetnych; najpierw srebra, a potem, gdy straciło ono na wartości — złota. Złoto płynęło do Indji w olbrzymich ilościach. Wartość sprowadzanych do Indji przesyłek złota w ciągu ostatnich 50 lat obliczają ekonomiści angielscy na sumę zgórą 35 miliardów złotych.

Rząd angielski przyglądał się tej złotej powodzi bezradnie, nie mogąc jej zalamować. Wiedzano skąd złoto przychodzi, ale nikt nie wiedział, gdzie ono się w Indjach podziwia gdzie wsąka. Nie otrzymywały go banki, nie wpływało do skarbców i kas instytucji finansowych. Tylko drobna część złotego Paktolu ukazywała się w świetle dziennem na stołach bogatych Hindusów w postaci złotej zastawy, naczyń i ozdób, które im lubią się oni pysznić wobec gości. Ale dziewięć dziesiątych skarbców zniknęło w sposób niepojęty i tajemniczy. Im więcej złota przybywało do kraju, tem rzadziej je widziano. W ten sposób Indje stawały się niebezpiecznym wprost pozeraczem złota, który zagrażał utrzymaniu t. zw. Goldstandardu i bezpieczeństwu waluty angielskiej.

Odnaczenie robotników polskich przez Oca Św.

W niedzielę, dn. 3 bm. w sali odczytowej przy ul. Kredytowej 14 w Warszawie odbyła się podniosła uroczystość wręczenia orderów papieskich zasłużonym w pracy chrześcijańsko-społecznej p. Helenie Zaborowskiej, oraz sześciu robotnikom pp. Jackowskiemu, Śliwińskiemu, Buraczyńskiemu, Kowalskiemu i Kowalikowi. Pierwsze pięć osób otrzymało krzyż „Pro Ecclesia et Pontifice”, dwaj ostatni order „Bene merenti”.

Uroczystość powyższą zaszczylił swą obecnością J. Em. ks. kardynał Al. Kakowski oraz Nuncjusz Apostolski ks. arcybiskup Marmaggi. Ks. patron Gąsiorowski scharakteryzował zasługi poszczególnych osób, obdarzonych przez Ojca św. orderami, poczem dekoracji orderami dokonał J. Em. ks. kardynał, wygłaszając przy tej sposobności przemówienie o doniosłej roli Kościoła katolickiego w dziele opieki duchownej i materialnej nad ludźmi pracy. Zachęcając do dalszej wytrwałej akcji w dziedzinie społecznej, zwłaszcza w dobie obecnego kryzysu gospodarczego, ks. Kardynał życzył organizacjom robotniczym chrześcijańskim pomyślnego rozwoju i dobroczynnych wyników dla warstwy robotniczej i całego narodu polskiego.

Po szeregu przemówień wkońcu zabrał głos J. E. ks. Nuncjusz Marmaggi. Podnosząc w swem przemówieniu wielkie troski Papieża około rozwiązania sprawy społecznej, co się wyraża w wiekopomych encyklikach społecznych. Jako dawny pracownik wśród robotników i znawca duszy oraz potrzeb warstwy pracującej, ks. Nuncjusz zestawił w swem przemówieniu podobie do siebie typy robotników włoskich i polskich, podnosząc ich wielkie zalety rozum i serca.

Wkońcu swego przemówienia J. E. ks. Nuncjusz udzielił zebrany w imieniu Ojca św. błogosławieństwa apostołskiego.

Pamięć Ojca św. o robotnikach polskich i odnaczenie ich zaszczytami orderami stanowi nowy dowód tycn uczuć ojcowskich, jakie żywi Najwyższy Pasterz w stosunku do Polski i jej ludu. Stanowi też dowód, że Kościół w każdej warstwie społecznej umie doceniać prawdziwą zasługę.

Gdzież się to złoto podziało? W jakich niezbadanych skrytkach się pochoowało? Świadomi rzeczy znawcy stosunków hinduskich twierdzą, iż zostało ono zakopane w ogrodach prywatnych, w lochach podziemnych, zamurowane w piwnicach. Bogaci Hindusi przetapiali je na cegielki złote, ubożsi przerabiali je ra biżuterję i ozdoby dla kobiet, które wkładały je na siebie tylko w najrzadszych okazjach.

Dopiero różnica w cenie funta i rupii indyjskiej po ucieczce od parytetu zło-

tego funta wywabiła złoto hinduskie z ukrycia i skłoniła jego posiadaczy do masowego wywozu złota do Londynu i wymiany na funty, co dawało spore zyski na różnicy kursu.

Ale i te dziesiątki milionów złota, które przewędrowały w ostatnich tygodniach z Kalkuty, Bombaju, Madrasu do stolicy Wielkiej Brytanji, stanowią zaledwie ułamek skarbców złotych, jakie kryje jeszcze w swem wnętrzu olbrzymi półwysep Hindustanu. Or.

Pierwszy okręg. zjazd kół śpiewaczych Śląska Opolskiego w Strzelcach.

Koło śpiewacze Śl. Opolskiego mimo ciężkiej sytuacji gospodarczej rozwija się pomyślnie. Świadczy o tem fakt że dawniej urządzano tylko ogólny zjazd kół śpiewaczych w Gliwicach, w którym brały udział tylko silniejsze koła i te które mogły sobie pozwolić na tak daleki wyjazd. W roku bieżącym każdy okręg będzie miał swój zjazd, w którym mogą brać udział okoliczne chóry. Pociągnięcie takie wpłynie dodatnio na rozwój chórów mniejszych przeważnie wiosek rolniczych, daleko oddalonych od przemysłu. Pierwszy taki zjazd odbył się w Wielkich Strzelcach, w którym brały następujące chóry udział: „Lutnia” z Zalesia, z Grodziska, z Nogawczyc, „Jutrzenka” z Rozmierki, z Imielnicy, „Cecylja” z Żandowic i „Gwiazda” z Wielkich Strzelec. Na zjazd przybył: konsul gen. p. Malhomme, attache p. Staniszewski, przedstawiciel Zw. Kół Śpiewaczych p. Fójcik, przedstawiciel Zw. Młodzieży Polskiej Karuga, Zw. Polaków p. Spychalski, Tow. Szkolne p. Michałek, Centrala Zw. Polaków kierownik p. Wesołowski i dy-

rektor p. Marquardt, Zw. Polsko-Kat. Młodzieży Śl. Opolskiego p. Kawik.

Zjazd zagał prezes Związku Kół Śpiewaczych p. Klaka, podkreślając w swoim przemówieniu doniosłość pielęgnowania pieśni polskiej, poczem chóry połączone odśpiewały pieśń: „Bogu Rodzica”, „Modlitwa do Boga” i „Ojciec z niebios”. Następnie składali przedstawiciele poszczególnych Związków życzenia zjazdowi. Przemówienie przedstawicieli z Śl. Polskiego zostało przyjęte hucznie oklaskami. Następnie poszczególne chóry odśpiewały pieśni popisowe. Podkreślić wypada bardzo udatne odśpiewanie pieśni konkursowych przez chóry okolicznych wiosek, które dopiero pierwszy raz od czasu swej egzystencji publicznie występowały. Niewielkie różnice punktowe świadczą o jednakowym poziomie chórów. I nagrodę zdobył chór z Strzelec 49 punktami, II Zalesie 38, III Grodzisko 36, IV Imielnica 33, V Rozmierka 32, VI Żandowice 29, VII Nogowczyce 27. Sędzią była przepelniona. Zjazd zrobił na uczestnikach jaknajlepsze wrażenie.

Powstanie reprezentacyjnego chóru powstańczego.

Apel zarządu głównego Związku Powstańców Śl. do wszystkich członków Związku.

Od zarządu głównego Związku Powstańców Śląskich otrzymujemy następujący apel:

Zarząd główny Związku Powstańców Śląskich, uznając za niezmiernie ważne pielęgnowanie pieśni powstańczej, przystępuje obecnie do zorganizowania reprezentacyjnego chóru powstańczego.

Powstanie chóru ma znaczenie zarówno organizacyjne jak i kulturalne pierwszej wagi. Chór ten przystępując do pracy stwarzać bowiem będzie ujednolicony repertuar pieśni powstańczej a prawdopodobnie stanie się przykładem dla powstania podobnych placówek i przy innych ogniwach organizacyjnych związku. Łącznie z zestawieniem programu tego chóru dokonywać się będzie ustalenie repertuaru pieśni powstańczych i śpiewnika powstańczego.

Ze chór ten stanie na wysokim poziomie artystycznym zarecza nam to, że dyrektorem jego obejmie znany na terenie Śląskim śpiewak, kompozytor i b. dyrygent pierwszych chórów na Śląsku pan prof. St. Ślązak, dyrektor Śląskiej Szkoły Muzycznej.

Zarząd główny zwraca się przeto z gorącym apelem do wszystkich członków-śpiewaków, by deklarowali swój udział w pracach chóru a równocześnie proszą o przybycie wszystkich na pierwsze organizacyjne zebranie uczestników chóru, które odbędzie się w najbliższą sobotę, t. j. dnia 9 kwietnia b. r. o godz. 20 wieczorem w sali Śląskiej Szkoły Muzycznej (Konserwatorium) w Katowicach, ul. Szopena 16.

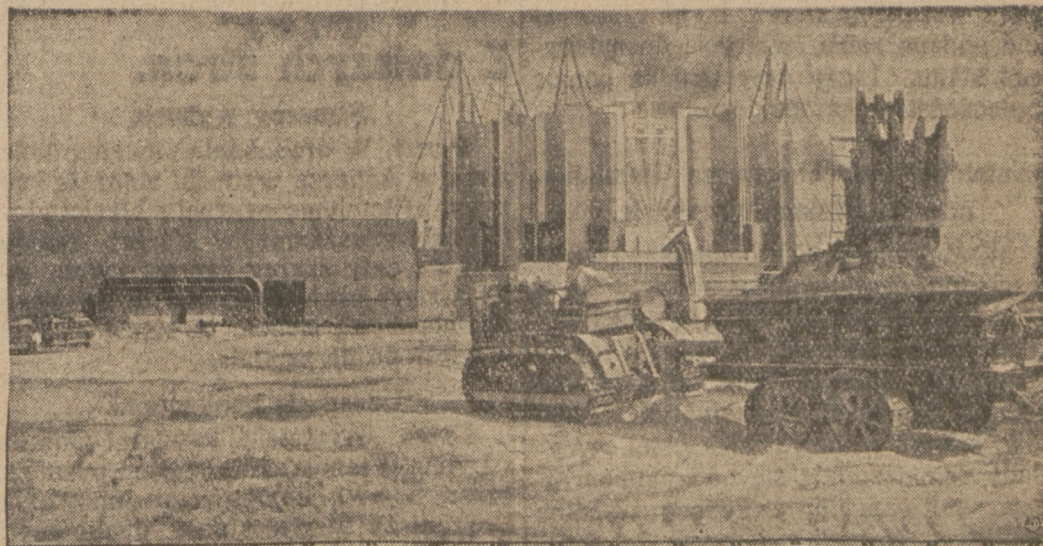
Przybycie jaknajwiększej liczby uczestników jest konieczne, gdyż na ze-

braniu tem załatwionem będzie szereg spraw organizacyjnych.

Ponieważ jednak próby chóru odbywać się będą wieczorem, przeto apeluje się głównie do mieszkających w Katowicach i najbliższej okolicy. Zarząd główny wierzy, że inicjatywa jego będzie odpowiednio zrozumiana i przyjęta przez ogół członków, że wszyscy, którym czas pozwala a mają w sobie jakiegokolwiek zamiłowanie do pieśni, zjawią się na powyższem zebraniu, na które gorąco zaprasza się wszystkich chętnych. (w)

**Popieraj przemysł rodzimy
a dasz pracę bezrobotnym.**

Przed wszechświatową wystawą w Chicago.

W 1933 r. zostanie w Chicago otwarta wszechświatowa wystawa, do której przygotowani już kończą się. Rycina nasza przedstawia nam wspaniały gmach, cud nowoczesnego budownictwa, przeznaczony do celów wystawowych. Olbrzymia hala tej budowli nie posiada ani jednego filara. Na pierwszym planie traktory odwożą zbędny płasek.

Miasto Bahia

leżące w północnej Brazylii zbudowane jest na górzystym terenie, wobec czego niektóre dzielnice są znacznie wyżej położone niż inne. Dla ułatwienia i skrócenia komunikacji pieszej między jedną z takich dzielnic górską i dolną zbudowano olbrzymi wyciąg (na pierwszym planie obrazka), przy pomocy którego mieszkańcy miasta łatwo i szybko przedostać się mogą z jednej dzielnicy do drugiej.

Uwaga Rodzice!

Wpisy do szkół rozpoczynają się 18 kwietnia br.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w okresie nadchodzącej wiosny wojewódzkie władze szkolne ogłosiły otwarcie wpisów szkolnych dla dzieci, które do tyteczas do żadnej z publicznych szkół nie uczęszczały, a ze względu na swój wiek podlegają już obowiązkowi szkolnemu. Obwieszczenie władz szkolnych województwa śląskiego odnosi się do rodziców, których dzieci urodziły się w roku kalendarzowym 1926 w czasie od 1 stycznia do 31 grudnia 1926 roku.

Wpisy dzieci urodzonych w tym roku będą odbywać się w kancelariach szkół powszechnych na terenie poszczególnych gmin i miejscowości. Wpisy rozpoczyna się dnia 18 kwietnia i trwać będą przez cały tydzień t. j. 19, 20, 21, 22 i 23 kwietnia br. Obowiązkiem wszystkich zainteresowanych rodziców jest spełnić swoją powinność obywatelską, narodową i rodzicielską oraz zgłosić swoje dziecko zaraz w pierwszym dniu wpisów do kancelarii właściwej szkoły powszechnej.

Drobiazgi.

× Azja wyprzedza we wszystkim. Najwyższe góry, najgłębsze jeziora, największe rzeki, najwyższe płaskowzgórza i największe stopy znajdują się w Azji.

